

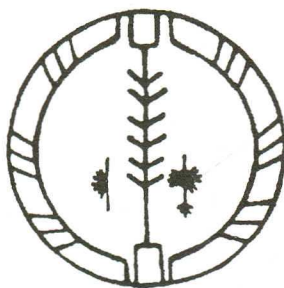
BUDAPESTI FINNUGOR FÜZETEK

5.

Janurik Tamás

Az észti nyelv alapjai

(oktatási segédanyag)

BUDAPEST 1997

BUDAPESTI FINNUGOR FÜZETEK

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Finnugor Tanszéke
és a Numi-Tórem Finnugor Alapítvány tudományos kiadványsorozata
Megjelenik füzetenként

*

Felelős szerkesztők:
DOMOKOS PÉTER és KLIMA LÁSZLÓ

*

Technikai szerkesztő:
JANURIK TAMÁS

*

Készült a KEL-PRINT nyomdában
Budapest, XIV., Amerikai út 84–86.
Felelős vezető: KELPIN LÁSZLÓ

*

Megrendelhető:
ELTE Finnugor Tanszék
1052 Budapest, Piarista köz 1.

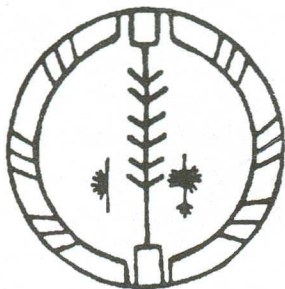
BUDAPESTI FINNUGOR FÜZETEK

5.

Janurik Tamás

Az észti nyelv alapjai

(oktatási segédanyag)

BUDAPEST 1997

*

ISSN 1219-9249
ISBN 963 463 100 2

*

ELŐSZÓ – EESSÕNA

Az észti nép testvérnépünk, az észti nyelv az egyik legszebb hangzású rokon nyelv, a magyar és a finn mellett az uráli nyelvcsalád harmadik legfontosabb kommunikációs nyelve.

Az észti nyelv (*eesti keel*) a független Észti Köztársaság (*Eesti Vabariik*) államnyelve – mintegy egymillió észti ember anyanyelve. Észtországon kívül nagyobb számban beszélnek még Oroszországban, Svédországban, Kanadában, de kisebb számban Sanghájban, Ausztráliában, Braziliában vagy Kelet-Törökországban (Kars környékén) is: az észti nép hajós nép, kiváló tengerészeket, hajóskapitányokat, sarkkutatókat adott és ad a világnak, az észtek kisebb-nagyobb diaszpórái ezért (a „kalandozó” magyarokéhoz hasonlóan) a világ legváratlanabb helyein is megtalálhatók. Az észtek hányatott sorsa, viharokkal terhes történelme is sokban hasonlatos a magyar nép történelméhez: sok évszázados idegen elnyomás, háborúk idegen érdekekért, tömeges emigrációk, de szívós harcok is az anyanyelv megőrzéséért, a nemzet megmaradásáért...

Az észti nép azonban mindezek ellenére barátságos, befogadó nép: a Szovjetunió fennállása idején a kisebb finnugor népek (mordvinok, marik, udmurtok, komik) és a kárpátaljai magyarság számos képviselője folytathatott tanulmányokat a testvéri észti köztársaság patinás (1632-ben alapított) tartui egyetemén, ezért az észtil tudók száma elég jelentős az oroszországi fiatal finnugor értelmiségiek körében. Élnek észtek igen kis létszámban Magyarországon is, az észtil tudó magyarok száma pedig már mintegy félszázra tehető.

*

Észtil tanulni kell, észtil tanulni jó. Magyar szakot végzett bölcsésznek illik legalább alapjaiban ismerni az észti nyelvet, nyelvi rokonságunk közvetlen bizonyítékait, az észti nemzeti kultúra kiemelkedő értékeit: a dalosünnepeket; a Kalevipoetet – az észtek nemzeti eposzát (két magyar fordítása is van!); a nevesebb észti írókat, költőket: Anton Tammsaarét, Eduard Vildét, Jaan Krosst, Lydia Koidulát, és persze másokat is... (Az észti irodalom sok-sok szép alkotása magyar fordításban is olvasható!)

*

Ez a kis füzet az észt nyelv alapjaival kívánja megismertetni a magyar szakos egyetemi hallgatókat. Az észt szellemiség különböző területeiről válogatott rövid szövegek (találós kérdések, közmondások, anekdoták, humoros írások, ételreceptek stb.) megértését részletesebb szójegyzék és egy szűkre szabott, csak a legfontosabb nyelvi viszonyító eszközöket bemutató nyelvtani vázlat segíti. Ezt a magyar-észti szóegyeztések listája követi és végül az észt nyelv esetleges további tanulmányozásához röviden a legfontosabb magyar nyelvű irodalom.

Mindez talán elegendő az első lépések megtételéhez az észt nyelv és kultúra megismerésének irányába. Ha az olvasóban mégis valamiféle hiányérzet támadna – hiszen éppen ez lenne e kis füzet elsődleges célja –, minden lehetősége megvan újabb és újabb ismeretek megszerzésére: akár finnugor szakosként, akár az észt program (hamarosan észt szak) felvételével, akár a Magyar-Észt Társaság tagjaként vagy csak egyszerűen a könyvtárak észt anyagának „feldúlásával”.

Sok sikeri! – Palju edu!

I. SZÖVEGEK

1. Mõistatused I.

Must suu, punane keel. (Ahi)
Kuus jalga, kaks jälge. (Regi)
Väike lehmake, magus piimake. (Mesilane)
Suvine poisike, sajakordne kasukas. (Kapsas)
Külm kui jää, valge kui sai, pehme kui sulg. (Lumi)
Kõrgem kui hobune, madalam kui siga. (Sadul)
Ei ole toas ega õues. (Aken)
Üles läheb, maha ei tule. (Suits)
Harakas aidas, saba väljas. (Võti)
Nutab kui laps, ulub kui koer. (Tuul)

2. Mõistatused II.

Mees ehitab kirveta silla. (Külm)
Tiivuta lendab üle maailma. (Pilv)
Hommikul sünnib, õhtul sureb. (Päikene)
Tiivad on, nokka pole, küüned on, jalgu pole. (Nahkhiir)
Pada keeb metsas, ei ole puid ega tuld all. (Sipelgaspesa)
Laut lambaid täis, ühelgi pole saba. (Leivad ahjus)
Silmad paneb nutma, aga südant ei liiguta. (Sibul)
Tare täis rahvast, ei ole ust ega akent ees. (Kurk)
Pikem puist, pikem maist, madalam kui maarohi. (Tee)
Suvel magab, talvel kõnnib, vihma kardab, külma ei karda. (Kasukas)

3. Vanasõnad

Kes merel pole olnud, see häda pole näinud.
Lubaja hea mees, aga sõnapidaja veel parem.
Mis täna tehtud, see homme hooleta.
Tööga tehakse suured linnad, magades ei midagi.
Oma teenitud leib on kõige magusam.

Parem koer kosutada kui susi sööta.
 Arg kardab ka oma varju.
 Osav kisub kivistki leiva välja.
 Ei hea ilm riku kuube ega kasukat.
 Ei maga kõik, kel silmad kinni.

4. Lõputa jutt

Too vett! – *Millega?* – Kruusiga. – *Ei saa, kruus katki.* – Paranda ära! – *Millega?* – Õlekõrrega. – *Õlekõrs pikk.* – Lõika lühikeseks! – *Millega?* – Noaga. – *Ei saa, nuga nüri.* – Tee teravaks. – *Millega?* – Tahuga. – *Tahk on kuiv.* – Too vett!...

5. Hiire väimees

Elas kord uhke hiir. Tal oli ilus tütar. Vana hiir tahtis endale ka tublit väimeest, kõige kangemat maailmas. Seepärast läheb ta päikese juurde ja ütleb: „Sa oled maailmas kõige vägevam, põletad, keda vihkad, soojendad, keda armastad – võta mu tütar endale naiseks!” Päike vastab: „On veel minust kangemaid: tuleb pilv, katab mu kinni ja ma ei saa enam kedagi soojendada.” Hiir näeb pilve ja küsib: „Kas sina oled kõige tugevam maailmas? Võta mu tütar endale naiseks!” Pilv vastab: „Ei ole mina kõige tugevam: tuleb kõva tuul, see ajab mu laiali ja mind ei olegi enam.” Läheb hiir tuule jutule. „Sina pilvepuhuja, kui oled kõige vägevam maailmas, siis võta mu tütar endale naiseks!” Tuul kiidab oma vägevust, lausub aga, et tugev müür on temast kangem, sellest ei saa ta läbi puhuda. Hiir läheb müüri juurde. „Sina kivirahk, kas sa oled kõige vägevam maailmas? Võta mu tütar endale naiseks!” Müür vastab: „Olen küll suur ja tugev, aga väikesed loomad on minust kangemad: rotid ja hiired närivad minust augu läbi ja mina ei saa neile midagi teha.” Nii saigi hiire tütar endale kõige vägevama mehe maailmas – hiire.

6. Mine põrgu! (Eesti rahvanaljand)

Üks härra ütelnud oma teomeestele alati, kui need teda pahandasid: „Mine põrgu!” Kui ta ühe teomehele seda oli mitu korda ütelnud, jäi see teomes paariks päevaks teolt ära. Kui ta jälle teole läks, küsis härra: „Kus sa olid nii kaua?” Teomes vastas: „Härra käskis jo mind põrgu minna, ma käisin põrgus!” Härra kü-

sis: „Mis sa seal siis nägid, kas nägid mu isa ka?” Teomees vastas: „Nägin jah.” Härra küsis: „Mis ta seal tegi?” Teomees vastas: „Mis ta ikka tegi, kes saks siin, see saks seal. Härra isa istus katla sees ja minu isa ajas tuld katla alla.”

7. Hanemäng (Laulnud Mari Kilu, 84 aastane)

Mängijad seisavad alguses vastastikku kahes viirus, mõni samm teineteisest eemal. Laulu esimese värsi ajal liiguvad viirud teineteise vastu, järgmise värsi kestel eemalduvad endisele kohale. Nii kordub see kuni laulu lõpuni. Lõpuks moodustavad mängijad ühise sõõri ning hakkavad ringtantsu tantsima. Liikumine toimub valsisammudega ning kehakallutustega vahelduvalt vasakule ja paremale. Hanemängu on mängitud ka sarnaselt väravamängule (kaks mängijat moodustavad värava, teised käivad reas värava alt läbi, viimane võetakse kinni) või ringmänguna (hani on ringi keskel, laulu lõpul valib endale ringist asemiku).

*Kustas tulid, kustas tulid, ani, ani valge?
Mererannast, mererannast, joutse, joutse ülbe.*

*Mis sa sealla tegemassa, ani, ani valge?
Anipoegi pesemassa, joutse, joutse ülbe.*

*Kas sa pesid minu pojad, ani, ani valge?
Seallap olid isegi, joutse, joutse ülbe.*

8. Tagasi pole vaja

Linnalähirongide kassa eest käib päeva jooksul musttuhat inimest. Aina Klooga randa ja tagasi, Klooga randa ja tagasi, Klooga randa ja tagasi, kun äkki... „Üks Kloogale, tagasi pole vaja.” „Mis nali see on?” „Ei mingi nali. Ma jään sinna.” „Ja seal elate ilma rahata?” „Kuulge, mis see teisse puutub? Miks minu elamine teid nii huvitab?” „No teate, kui te mulle niisugune kingituse teete, siis tahes- tahtmata...” „Mis kingituse? Mis kasu teie sellest saate, kui ma sinna jään? Ja tagasi ei tule?” „Issand, kas üldse enam ei tule! Ega te ometigi...” „Kuulge rong tuleb juba, tehke rutem! Pilet Kloogale ja raha. Või pole teil vahetada?” „Ahah. No näete siis. Ei, miks mul vahetada ei ole, aga mis te siis narritate. Ise ka ei tea, mida tahate. Alguses topib sajakroonilise ja räägib, et tagasi pole vaja.”

9. Sotsioloogiline ankeet

Tervist, kas tohib teid viieks minutiks peatada? – Tere, tere. Mis asjus? – Sotsioloogiline ankeet. – Ei tunne huvi. – Oodake!... Parimaid vastajaid premeeritakse! – Tunnen huvi. Alustame. – Kui tänaval tuleb absoluutselt võõras inimene, kes küsib teilt vajalikel eesmärkidel viis krooni, kas te annate või ei anna? – Ja kuidas oleks humaanne? – Noh ikka nõnda, et annate jah. – Annan jah. Ja kroon veel jootrahaks kah! Nägemiseni! – Pidage! Teate mis: see, et nojah... Ma ei julgenud sellast alustada, aga... mul oleks kangesti tarvis viis krooni... koos jootrahaga kuut... – Mis! Minu käest? – Et nojah, te nagu lubasite... – Lubasin! Või mina lubasin! Ankeedi jaoks, palun väga! Aga teile – ei mingil juhul! – Nii-nii, tähendab, püüdsite parem välja näha kui tegelikult olete. Tunneme niisuguseid! – Tunnete? Seda enam! Ma lubasin anda võhivõõrale, aga mitte tuttavale!... Muide, kas mõni läheb ka alt? On andjaid? – Leidub lihtsameelseid. Aga harva. Seda viit krooni annab välja teenida! – Küllap kümne kaupa teeniks kergemini? – Muidugi mõista, aga mis alusel ma nüüd äkki... Ankeedil on trükitud viis. – Kahekesi väib ju kohe kümne korraga küsida? – Õigus! Koos jootrahaga kaksteist! Tegudele, kolleeg!

10. Roheline supp (Vanaema kokaraamatust)

Kupatatakse nii palju noori nõgese- või spinatilehti, et pärast läbi jõhvsõela hõõrumist pool toopi rohelist putru saab. Nüüd keedetakse veerand naela võid kolme söögilusikatäie nisupüüliga läbi ja valatakse siis kolm toopi lihaleent läbi sõela sinna juurde. Kui keema läheb, võetakse vaht ära. Siis segatakse see roheline puder sinna juurde ja lastakse veel kord keema. Lauale andes tuleb supi juurde lisada pehmeks keedetud muna, hapukoort ja mõned supiliha tükid.

11. Liharullid (Vanaema kokaraamatust)

Loomaliha, sealih, pipart, soola, jahu ja võid. Haki liha peeneks ja valmista noaga väikesed kotletid, riputa soola ja pipart peale, pane sealih viilakad ka peale ja keera rulli. Pista rullid jahu sisse ja küpseta võiga pruuniks. Kalla siis keev vesi peale ja lase pehmeks keeda. Kaste hulka kalla natuke koort ja vii liha kartulitega lauale.

12. Puder vene moodi (Vanaema kokaraamatust)

Kolmveerand naela pestud odratangu pannakse kolme kortli vee ja lusikataie võiga keema, poole tunni keemise järel lisatakse kolm kortlit rõõska piima ja näputäis soola juurde, keedetakse siis pehmeks ja paksuks pudruks ning kallatakse kaussi jahtuma.

Selle vahe peal hõõrutakse viis munakollast kortli tuhksuhkruga vahule, lisatakse veerand naela puhastatud rosinaid ja teelusikatais kaneelipulbrit juurde ning klopitakse nüüd selle pudru juurde, niisama ka viis sitkeks vahuks löödud munavalget. Siis kallatakse see puder laia, võiga ja riivsaiaga määratud plekkvormi sisse ja küpsetatakse tunni ajaga ahjus pruuniks ja küpseks. Seda süüakse rõõsa koore ja kaneeli-suhkruga. Ka võib teda kisselliga süüa.

13. Keskpäevane virgutusvõimlemine

Siin toodud harjutused on mõeldud neile, kelle tööaeg möödub peamiselt istudes. Tavaliselt pärast pikaajalist istumist väsib selg, tekivad valud nimme piirkonnas, sageli „surevad ära” käed ja jalad.

Virgutusvõimlemine kõrvaldab kõik need ebameeldivad nähud. Harjutusi tuleks teha kaks korda päevas: kaks tundi pärast tööpäeva algust ja kaks tundi pärast lõunavaheaga. Muidugi ei asenda need harjutused vajalikku hommikuvõimlemist:

1. Istuda toolil. Võtta kätega lauaservast ja suruda lauda kogu jõuga kuue sekundi vältel.
2. Asetada seotud sõrmedega peod otsaesisele. Suruda pead tugevasti vastu käsi.
3. Kui silmad on väsinud, sulgeda nad, katta peopesadega ja lasta silmalihastel lõtvuda.
4. Tõsta käed rinna ette, peod vastamisi. Suruda peopesi täie jõuga teineteise vastu.
5. Kükkida, toetudes kätega lauaservale. Kükvides hingata sisse, tõustes – välja.
6. Tõsta jalg toolile, asetada käed seljale. Üks-kaks: tõusta toolile, kolm-neli: võtta lähteasend.

14. Kalevipoja mõök

Kalevipoja mõõgast Kääpa jões räägitakse nii rahvasuus kui ka eeposes. Kalevipoja mõök asub Kääpa jões Kääpa silla lähedal Halliku ja Saare mõisa vahel Mustvee rajoonis. „Kääpa jõest paistnud ta mõök neljaba õhtuti välja. Viidud seitse paari härgi ja hakatud välja vedama. Juba hakanudki liikuma, saadud ju serva, üks ütelnud: „Nüüd, kurat, tuled!” Sel korral aga kukkunud kohe tagasi, miks kurja nimetas.” Teise versiooni järgi olnud mõök nõnda suur, et seitse paari härgi ei jõudnud liigutadaagi. Kääpa jõest ta paistvat, kui ilus ilm on. Sest kohast olevat jõgi hirmus sügav. (LAUGASTE-RÕÖM: *Kalevipoja jälgedel*)

15. Mu isamaa on minu arm! (Lydia Koidula)

Mu isamaa on minu arm,
kel südant andnud ma,
sull' laulan ma, mu ülem õnn,
mu õitsev Eestimaa!
Su valu südames mul keeb,
su õnn ja rõõm mind rõõmsaks teeb,
mu isamaa!

Mu isamaa on minu arm,
ei teda jäta ma,
ja peaks sada surma ma
seepärast surema!
Kas laimab võõra kadedus,
sa siiski elad südames,
mu isamaa!

Mu isamaa on minu arm,
ja tahan puhata,
su rüppe heidan unele,
mu püha Eestimaa!
Su linnud und mull' laulavad,
mu põrmust lilled õitsetad,
mu isamaa!

II. SZÓJEGYZÉK

Az észti betűrend: *a, b, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, s, š, t, u, v, ō, ä, ö, ü*.
Tótani jelölések: a névszók nominatívuszi (szótári) alakja után, vesszővel elválasztva a genitívuszi (teljes tőalak) áll. Ha a kettő azonos, ezt – kötőjel jelzi. A vessző utáni rész hozzátoldandó a szótári alapalakhoz. A | jel utáni részt ki kell cserélni a vessző utáni résszel. A zárójeles alakok a teljes tő mellett a (partitívuszi) csonka tövet is megadják. Az igeéknél a *-ma* infinitívus a szótári alak, ezt csak akkor követi a *-da* infinitívuszos, illetve az e. sz. 1. személyű igealak, ha az ige-típus felismeréséhez ezekre is szükség van. Az aláhúzott szavak rokon nyelvi egyezésekre utalnak.

A			
aasta, –	év	arm, u	szerelem
aasta ne, se	éves	armastama	szeretni
absoluut ne, se	abszolút	asemik, u	helyettes
aeg, aja	idő	asendama	pótolni
aga	de	asetama	helyezni
ahi, ahju	kályha, kemence	asi, asja	dolog, ügy
aina	mindig, csak	asuma	lakni, lenni
ait, aida	kamra	auk, augu	lyuk, nyílás
ajama	hajtani	E	
aken (akna, akent)	ablak	ebameeldiv, a	kellemetlen
alati	mindig	eemal	távolabb
algus, e	kezdett	eemalduma	távolodni
<u>all</u>	<u>alatt</u>	<u>ees</u>	<u>előtt</u>
<u>alla</u>	<u>alá</u>	eesmār k, gi	cél
<u>alt</u>	<u>alól</u>	<u>eest</u>	<u>elől</u> , miatt
alus, e	alap	eesti	észti
alustama	kezdeni	ega	sem
<u>andma</u> (anda, annan)	<u>adni</u>	ehitama	építeni
andja, –	adakozó	ei	nem
<i>ani</i> ld. hani		ei ole	nincs
ankee t, di	felmérés	ei mingi	semmilyen
arg, ara	gyáva	<u>elama</u>	<u>élni</u>
		elami ne, se	élet

ema, –	anya
enam	több, többé
end, enda ld. ise	
endi ne, se	korábbi
esime ne, se	első
et	hogy
ette	elé

G

-gi

is

H

hakkama, hakata	elkezdeni
hakkima	vágni
han i, e	liba
hapu, –	savanyú
hara kas, ka	szarka
harjutus, e	gyakorlat
harv, a	ritka
hea, –	jó
heitma (heita, heidan)	dobni, vetni
hiir, e	egér
hingama, hingata	lélegezni
hirmus, a	szörnyű
hobu ne, se	ló
homme	holnap
hommik, u	reggel
hool, e	gond
hulka	közé
humaan ne, se	humánus
huvi, –	érdeklődés
huvitama	érdeklődni
hōōruma	dörzsölni
hōōrumi ne, se	dörzsölés
hāda, –	baj
hār g, ja	ökör
hārra, –	úr

I

ikka	mindig, egyre
ilm, a	idő(járás)
ilma	nélkül
ilus, a	szép
inime ne, se	ember
isa, –	apa (ős)
isamaa, –	haza
ise (enda, end)	magam, ... stb.
Issand, a	Úristen!
istuma	ülni
istumi ne, se	ülés

J

ja	és
jagu, jao	rész
jah	bizony
jahtuma	hűlni
jahu, –	liszt
jalg, jala	láb (gyalog)
jaoks	számára
jo	hiszen
jooksul	folyamán
jootraha, –	borravaló
joutse, ne	hattyú
ju ld. jo	
juba	már, hiszen
juh t, u	eset
julgema	merni
jutt, jutu	beszéd, mese
juurde	-hoz, mellé
jōgi, jōe	folyó (Sajó)
jōhv, i	lószőr
jōud, jōu	erő
jällg, je	nyom (jel)
jälle	ismét

järel	után
järgi	szerint
järgmi ne, se	következő
jää, –	jég
jääma, jääda	maradni

K

ka	és, is
kadedus, e	irigység
kah	is
kahekesi	ketten
<u>kaks</u> (kahe, kaht)	<u>két</u> , <u>kettő</u>
kaksteist	tizenkettő
kalev, i	hős
kallama	önteni
kaneel, i	vanília
kange, –	erős
kangesti	erősen
kap sas, sa	káposzta
kartma (karta, kardan)	félni
kartul, i	krumpli
kas	vajon, ha
kassa, –	pénztár
kast e, me	mártás
<u>kasu</u> , –	<u>haszon</u>
kasu kas, ka	suba
katel, katla	üst
katki	szét
katma (katta, katan)	takarni
kaua	sokáig
kaupa	-nként
kaus s, i	edény
<u>keda</u> ld. kes	
<u>kedagi</u> ld. keegi	
keegi (kellegi, kedagi)	valaki
keel, e	nyelv

keema	főni, forrni
keemi ne, se	főzés, forrás
keerama	megfordítani
keetma (keeta, keedan)	főzni
keev, a	fővő, forró
kehakallutus, e	testhajlás
<u>kel</u> ld. kes	
<u>kelle</u> ld. kes	
kergemini	könnyebben
<u>kes</u> (kelle, keda)	<u>ki</u> , aki
keskel	közepén
keskpäev, a	dél (12 óra)
kestel	tartamán
kiitma (kiita, kiidan)	dicsérni
- <u>ki</u> ld. -gi	
kingitus, e	ajándék
kinni	zárva, be-
kir ves, ve	fejsze
kiskuma, kisun	kitépni
kissell, i	gyümölcsíz
<u>kivi</u> , –	<u>kő</u>
kivirah k, u	kőfal
kloppima	ütögetni
koer, a	kutya
kogu, –	egész
kohe	mindjárt
koht, koha	hely
kokaraamat, u	szakácskönyv
kok k, a	szakács
kolla ne, se	sárga
kolleeg, i	kolléga
<u>kolm</u> , e	<u>három</u>
kolmveerand, i	háromnegyed
koor, e	tejszín
koos	együtt

kor d, ra	rend, réteg	küllap	bizonyosan
kord	egyszer	külm, a	hideg
korduma	ismétlődni	küm me, ne	tíz
korraga	egyszerre	küps, e	sült, érett
kortel, kortli	meszely	küpsetama	sütni
kosutama	erősíteni	kütma (kütta, kütan)	fűteni
kotlet, i	húspogácsa	küsimá	kérdezni
kruus, i	korsó	küüs (küüne, küünt)	köröm
kui	mint, minthogy	L	
kuidas	hogyan	lai, a	széles
kuiv, a	száraz	laiali	szét
kukkuma	esni	laimama	gyalázni
kuni	-ig, amíg	lam mas, ba	bárány
kupatama	leforrázni	laps (lapse, last)	gyermek
kura t, di	ördög	laskma (lasta, lasen)	hagyni
kur j, ja	gonosz	laud, laua	asztal
kur k, gi	uborka	laul, u	ének
<u>kus</u>	<u>hol</u>	laulma, laulan	énekelni
<u>kust</u>	<u>honnan</u>	lausuma	szólni
<i>kustas</i> ld. kust		lau t, da	istálló
kuub, e	kabát	<u>leem</u> (leeme, leent)	<u>lé</u> , <u>leves</u>
<u>kuulma</u> (kuulda, kuulen) <u>hallani</u>		lehm, a	tehén
kuus (kuue, kuut)	<u>hat</u>	lehmáke, se	tehénke
kõil k, ge	minden	leib, leiva	kenyér
kõndima	sétálni	leiduma	akadni
kõrge, -	magas	lendama	repülni
kõrs (kõrre, kõrt)	szár	liha, -	hús
kõrvaldama	mellőzni	lihas, e	izom
kõva	kemény, erős	lihtsameel ne, se	együgyű
käest	-tól, -től	liikuma, liigun	mozogni
käima (käia, käin)	járni	liikumi ne, se	mozgás
käskima	parancsolni	lill, e	virág
<u>käsi</u> (kää, kätt)	<u>kéz</u>	<u>lin d</u> , nu	madár (<u>lúd</u>)
kükkima	guggolni	linn, a	vár, város
küll	igen, bizony	linnalähirong, i	HÉV

lisama	hozzátenni	mina (minu, mind)	én
loom, a	állat, marha	<u>minema</u> (minna, lähen)	<u>menni</u>
loomaliha, –	marhahús	minut, i	perc
lubaja, –	ígérő	<u>mis</u> (mille, mida)	<u>mi</u> , ami
lubama	megígérni	mitte	nem
lumi (lume, lund)	hó	mitu (mitme, mitut)	hány, mennyi
lusi kas, ka	kanál	mood, moe	mód, divat
lõikama, lõigata	vágni	moodustama	képezni
lõp p, u	vég	<i>mu</i> ld. mina	
lõpuks	végül	muide	egyébként
lõtvuma	lazulni	muidugi	természetesen
lõuna, –	dél (égtáj)	<i>mul</i> ld. mina	
läbi	át	<i>mulle</i> ld. mina	
<i>läheb</i> ld. minema		<u>muna</u> , –	tojás (nyj. <u>mony</u>)
lähedal	közelében	must, a	fekete
lähteasend, i	alapállás	<u>muu</u> , –	<u>más</u>
<i>läks</i> ld. minema		mõis, a	földbirtok
<u>lõõma</u> (lõüa, lõõn)	üttni, <u>lõni</u>	mõõ k, ga	kard
lühike (ne), se	rövid, apró	mõistatus, e	találós kérdés
M		mõistma	érteni
<i>ma</i> ld. mina		mõni (mõne, mõnd)	néhány, sok
maa, –	föld, ország	mõtlemä, mõelda	gondolni
maailm, a	világ	mäng, u	játék
maa rohi, rohu, rohtu	fű	mängija, –	játékos
madal, a	alacsony	mängima	játszani
magama	aludni	määrima	megkenni
magus, a	édes	mööduma	eltelni
maha	le	müür, i	fal
meel, e	ész, kedv	N	
mees, mehe	ember	<i>nad</i> ld. nemad	
meri (mere, merd)	tenger	nael, a	font (súly)
<u>mesila</u> ne, se	<u>méh</u>	nagu	mintegy
<u>mets</u> , a	erdő (<u>messze</u>)	nah k, a	bőr
midagi	valami	nahkhiir, e	denevér
miks	miért	<u>nai</u> ne, se	<u>nő</u>

nali, nalja	tréja	<u>olema</u> (olla, olen)	lenni (<u>volna</u> stb.)
naljand, i	anekdota	oma	saját
narritama	bolondítani	ometi	mégis, mégsem
natuke	kissé	ootama, oodata	várni
<i>need</i> ld. see		osav, a	ügyes
<u>neli</u> , nelja	<u>négy</u>	otsaesi ne, se	homlok
neljaba, –	csütörtök	P	
nemad (nende, neid)	ők	paar, i	pár, néhány
nii	így, úgy	<u>pada</u> , paja	<u>fazék</u>
niisama	ugyanúgy	pahandama	megharagítani
niisugune	olyan	paistma, paistan	világítani
<u>nimi</u> , e	<u>név</u>	paks, u	kövér, sűrű
nimetama	nevezni	palju, –	sok
nimme, –	derék	paluma	kérni
ning	és, is	panema, panna	helyezni
nisu, –	búza	parandama	megjavítani
nisupüül, i	finomliszt	parem, a	jobb (kf.)
no	no, hát	paremale	jobbra
noh	nohát	parim, a	legjobb (ff.)
nojah	na, igen	peal	fölött
nok k,a	csőr	peale	főlé
noor, e	fiatal	peamiselt	főként
nuga, noa	kés	peatama	megállapítani
nutma, nutan	sírni	peen, e	finom, apró
nonda	úgy	pehme, –	puha
nôges, a	csalán	peo, –	marok
<u>nägema</u> (näha, näen)	látni (<u>nézni</u>)	peopesa, –	tenyér
näh t, u	tűnet	<u>pesa</u> , –	<u>fészek</u>
näp p, u	ujjhegy	pesema, pesta	mosni
närima	rágni	pidama, pean	kelleni, tartani
nüri, –	tompa	pih k, u	marok
nüüd	most	piim, a	tej
O		piimake (ne), se	tejecske
od er, ra	árpa	piirkon d, na	környék
odratangud (tbsz.)	árpakása	pikaa jali ne, se	hosszas

pik k, a	hosszú
pilet, i	jegy
<u>pilv</u> , e	<u>felhő</u>
pip ar, ra	bors
pistma	dugni, szúrni
plek k, i	bádog
plekkvorm, i	tepsi
poeg, poja	<u>fiú</u>
pois s, i	fiú
poisike (ne), se	fiúcska
<i>pole</i> ld. ei ole	
pool, e	fél (1/2)
premeerima	jutalmazni
pruun, i	barna
puder (pudru, putru)	kása
puhastama	tisztítani
puhkama, puhata	pihenni
<u>puhuma</u>	<u>fújni</u>
pulber, pulbri	por
puna ne, se	piros
<u>puu</u> , -	<u>fa</u>
puutuma	érinteni vkit
põletama	megégetni
põrgu, -	pokol
põrm, u	por
päev, a	nap
päike (ne), se	napocska
pärast	miatt, később
püha, -	szent
püüdma (püüa, püüan)	igyekezni

R

raamat, u	könyv
raha, -	pénz
rah k, u	kavics
rah vas, va	nép

rajoon, i	kerület
ran d, na	part
regi, ree	szán
rida, rea	sor
riivsa, a	zsemlemorzsa
rikkuma	tönkretenni
rin d, na	mell
ring, i	kör
riputama	hinteni
roheli ne, se	zöld
rohi (rohu, rohtu)	fű
rong, i	vonat
rosin, a	mazsola
rot t, i	patkány
rubla, -	rubel
rull, i	tekercs
rutem	gyorsabban
rõõm, u	öröm
rõõm us, sa	boldog
rõõs k, a	friss, édes
rääkima, räägin	beszélni
rülp, e	öl, kebel
S	
<i>sa</i> ld. sina	
saama, saan	kapni, tudni
saar, e	sziget
saba, -	farok
<u>sada</u> , saja	<u>száz</u>
sadul, a	nyereg
sageli	gyakran
sai, a	cipó
sajakord ne, se	százrétegű
sajakroonili ne, se	százkoronás
saks, a	úr
samm, u	lépés

sarnaselt	hasonlóan	<i>su</i> ld. <i>sina</i>	
seal	ott	suhk ur, ru	cukor
sealiha, –	sértéshús	suits, u	füst
<i>sealla</i> ld. seal		<i>sulle</i> ld. <i>sina</i>	
<i>seda</i> ld. see		sul g, e	toll
see (selle, seda)	ez	sulgema, sulen	zární
seepärast	ezért	supiliha, –	leveshús
sees	bent	sup p, i	leves
segama	keverni	surema (surra, suren)	meghalni
seisma, seisan	állni	surm, a	halál
seitse, seitsme	hét	suruma	szorítani
sekund, i	másodperc	susi (soe, sudd)	farkas
<i>sel</i> ld. see		<u>suu</u> , –	<u>száj</u>
sell g, ja	hát	suur, e	nagy
<i>sellest</i> ld. see		suv i, e	nyár
<i>seotud</i> ld. siduma		suv ne, se	nyári
serv, a	széle vminek	sõel, a	szita
sibul, a	hagyma	sõna, –	szó
siduma, seon	kötni	sõnapidaja, –	szavát tartó
sigá, sea	disznó	sõrm, e	ujj
siin	itt	sõõr, i	kör
siis	így, akkor	sõõ k, gi	étel
siiski	mégis	<u>sõõma</u> , <u>süüa</u>	<u>enni</u>
sill d, la	híd	sõõtma, sõõdan	táplálni
<u>silm</u> , a	<u>szem</u>	<u>süda</u> (südame, südant)	<u>szív</u>
silmalihas, e	szemizom	sügav, a	mély
<u>sina</u> (sinu, sind)	<u>te</u>	sündima, sünnin	születni
sinna	oda	T	
sipel gas, ga	hangya	<i>ta</i> ld. tema	
sisse	bele, be	tagasi	vissza
sitke, –	sűrű, kemény	tahes	akarva
soojendama	melegíteni	tah k, u	fenőkö
sool, a	só	tahtma, tahan	akarni
sotsioloogili ne, se	szociológiai	tahtmata	akaratlanul
spinat, i	spenót	<i>tal</i> ld. tema	

talv, e	tél	tugevus, e	erő
tang, u	mag, dara	tuhalt, nde	ezer
tantsima	táncolni	tuh k, a	hamu
tare, –	kunyhó, csűr	tuhksuhk ur, ru	porcukor
tarvis	szükséges	tulema (tulla, tulen)	jönni
tavaliselt	szokásosan	tuli (tule, tuld)	tűz
te ld. teie		tun d, ni	óra (60 perc)
teadma, tean	tudni	tundma, tunnen	érezni, tudni
tee, –	tea	tuttav, a	ismerős
tee, –	út	tuul, e	szél
teenima	megszolgálni	töstma	felemelni
tegelikult	valójában	tõusma	felemelkedni
tegema (teha, teen)	tenni	tähendab	azaz, tehát
tegu, teo	munka, tett	täis (täie, täit)	tele
teie (teie, teid)	ti	täna	ma
teineteise	egymás	tänav, a	utca
tekkima, tekin	keletkezni	tõõ, –	munka
tema (tema, teda)	õ, az	tõõ aeg, aja	munkaidõ
teo mees, mehe	jobbágy	tõõpäev, a	munkanap
terav, a	éles	tük k, i	darab
tere!	jónapot!	tütär, tütre	leánya vkinek
tervist!	jó egészséget!	U	
tii b, va	szárny	uhke, –	gõgõs, büszke
toetuma	támaszkodni	uks (ukse, ust)	ajtó
tohtima, tohin	szabad, lehet	ulguma, ulun	ugatni
toimuma	megtörténni	un j, e	álom
tool, i	szék	V	
tooma (tuua, toon)	hozni (tojni)	vahe, –	köz
toop, i	pint, kancsó	vahe aeg, aja	szünet
toppima	bedugni	vahel	között
trükkima, trükin	nyomtatni	vahelduvalt	váltakozva
tuba, toa	szoba	vahetama	váltani
tubli, –	derék, rendes	vah t, u	hab
tugev, a	erős	vaja	kell, szükséges
tugevasti	erősen	vajalik, u	szükséges

valama	önteni	võimlemi ne, se	torna
valge, –	fehér	võt ji, me	kulcs
valima	választani	võtma, (võtta, vōtan)	venni, fogni
valmistama	készíteni	vōor jas, a	idegen
vals s, i	keringő	vāga	nagyon
valu, –	fájdalom	vāgev, a	erős
vana, –	öreg	vāgevus, e	erő
vanaema, –	nagymama	vāike (ne), se	kicsi
vanasōna, –	közmondás	vāi mees, mehe	vő
var ji, ju	árnyék	vāl ja	ki
vasak, u	bal	vāl jas	kívül
vastaja, –	válaszoló	vāltel	hosszat
vastama	válaszolni	vārav, a	kapu
vastamisi	egymáson	vārs s, i	verssor
vastastikku	szemben	vāsima	elfáradni
vastu	viszont	vāsinud	fáradt
vedama, vean	húzni (vezetni)	Õ	
veel	még	õhtu, –	este
veerand, i	negyed	õhtuti	esténként
vene	orosz	õitsetama	virágozni
versioon, i	változat	õitsev, a	virágzó
vesi (vee, vett)	víz	õlg, õle	szalma
vihkama, vihata	gyűlölni	õnn, e	boldogság
vihm, a	eső, vihar	õu, õue	udvar
viila kas, ka	szelet	Ä	
viima	vinni	äkki	hirtelen
viima ne, se	utolsó	ära	el-, le-, meg-
viir, u	vonal	Ü	
viis (viie, viit)	öt	ühi ne, se	általános
virgutus, e	élénkítés	üks (ühe, üht)	egy
vorm, i	forma	ülbe, –	büszke
võhivõor jas, a	vadidegen	üldse	főként
või	vagy	üle	főlott
või, –	vaj	ülem, a	legfelső
võima	képesnek lenni	üt lema (õelda, ütlen)	mondani

III. NYELVTANI VÁZLAT

1. § A fokváltakozás alaptípusai

N. B! Az észti fokváltakozás történeti fejlődés eredménye: a közfinn korszakban eredetileg a nyílt szótag záródása okozta a szóbelseji szótagkezdő **p*, **t*, **k* zárhangok gyengülését (mennyeiségi vagy minőségi megváltozását). Az észti nyelvben azonban a tövéghangzók lekopása, illetve egyes korábbi esetragok eltűnése következtében ma olykor nyílt szótagban is gyenge fok vagy zárt szótagban is erős fok található!

				NOM.	GEN.	JELENTÉS
3 – 2	pp	–	p	sepp	sepa	'kovács'
	tt	–	t	jutt	jutu	'mese'
	kk	–	k	sukk	suka	'harisnya'
2 – 1	p	–	b	kaup	kauba	'áru'
	t	–	d	koit	koidu	'hajnal'
	k	–	g	mōök	mōōga	'kard'
1 – 1/2	b	–	v	tiib	tiiva	'szárny'
	d	–	j	sada	saja	'száz'
	mb	–	mm	kumb	kumma	'melyik?'
	nd	–	nn	tund	tunni	'óra'
	ld	–	ll	pöld	pöllu	'mező'
	rd	–	rr	kord	korra	'rend'
	rs	–	rr	vars	varre	'nyél'
	lg	–	lj	külg	külje	'oldal'
1 – Ø	rg	–	rj	märg	märja	'nedves'
	b	–	Ø	tuba	toa	'szoba'
	d	–	Ø	rida	rea	'sor'
	s	–	Ø	käsi	käe	'kéz'
	g	–	Ø	jögi	jõe	'folyó'
	nd	–	n	suund	suuna	'irány'
	ld	–	l	keeld	keelu	'tilalom'
	rd	–	r	keerd	keeru	'kerülő'
	lg	–	l	halg	halu	'hasáb'
	rg	–	r	arg	ara	'gyáva'
	ht	–	h	juht	juhi	'vezér'
	hk	–	h	nahk	naha	'bőr'
	sk	–	s	kask	kase	'nyírfa'

2. § Névszótípusok

N. B! Az egytövű névszónak csak magánhangzós végű (T) teljes tövük, a kéttövű névszónak a teljes tő mellett mássalhangzós végű (C) csonka tövük is van. Egyes névszónak a teljes tőtől eltérő külön (N) nominatívuszi alakjuk is van, ez azonban megegyezhet a (C) csonka tövel is.

Egyenes fokváltakozásnál a genitívuszi teljes tövű alak van (t) gyenge fokban, fordított fokváltakozásnál a genitívuszi (T) teljes tő erős fokú és a nominatívusz, illetve a partitívuszi (c) csonka tő áll gyenge fokban.

		NOM.	GEN.	PART.	SZÓTÁRI ALAK	JELENTÉS
1	T T T	ema	ema	ema	ema, -	'anya'
	T t T	pada	paja	pada	pada, paja	'fazék'
2	N T T	nimi	nime	nime	nimji, e	'név'
	N t T	jalg	jala	jalg	jalg, a	'láb'
3	N T C	tuli	tule	tul-d	tuli (tule, tuld)	'tűz'
	N t C	käsi	käe	kät-t	käsi (käe, kätt)	'kéz'
4	C T C	teos	teose	teos-t	teos, e	'mű'
	c T c	ratas	ratta	ratas-t	ratas (ratta, ratast)	'kerék'

3. § Névszói esetvégződések

	EGYES SZÁM	TÖBBES SZÁM
nominatívusz	-	-d
akkuzatívusz	-	-d
genitívusz	-	-de, -te
partitívusz	-, -d, -t	-sid, -id, -• (-i, -e, -u)
illatívusz	-sse, -h•, -, -xx-	-de-sse -te-sse -•-sse
inesszívusz	-s	-de-s -te-s -•-s
elatívusz	-st	-de-st -te-st -•-st
allatívusz	-le	-de-le -te-le -•-le
adesszívusz	-l	-de-l -te-l -•-l
ablatívusz	-lt	-de-lt -te-lt -•-lt
transzlatívusz	-ks	-de-ks -te-ks -•-ks
terminatívusz	-ni	-de-ni -te-ni
esszívusz	-na	-de-na -te-na
abesszívusz	-ta	-de-ta -te-ta
komitatívusz	-ga	-de-ga -te-ga

4. § Névszóragozási táblázatok: I. Egytöví névszók

ema 'anya' | pada 'fazék' | nime 'név' | jalga 'láb'

(A fokváltakozásos névszóknál az erős fokot félkövér szóalak jelöli.)

ESET	T T T	T t T	N T T	N t T
SG. NOMIN.	ema	pada	nime	jalga
ACCUS.	ema	paja	nime	jala
GENIT.	ema	paja	nime	jala
PART.	ema	pada	nime	jalga
ILLAT.	ema-sse	paja-sse patta	nime-sse	jala-sse jalga
INESS.	ema-s	paja-s	nime-s	jala-s
ELAT.	ema-st	paja-st	nime-st	jala-st
ALLAT.	ema-le	paja-le	nime-le	jala-le
ADESS.	ema-l	paja-l	nime-l	jala-l
ABLAT.	ema-lt	paja-lt	nime-lt	jala-lt
TRANSL.	ema-ks	paja-ks	nime-ks	jala-ks
TERMIN.	ema-ni	paja-ni	nime-ni	jala-ni
ESSIV.	ema-na	paja-na	nime-na	jala-na
ABESS.	ema-ta	paja-ta	nime-ta	jala-ta
COMIT.	ema-ga	paja-ga	nime-ga	jala-ga
PL. NOMIN.	ema-d	paja-d	nime-d	jala-d
ACCUS.	ema-d	paja-d	nime-d	jala-d
GENIT.	ema-de	pada-de	nime-de	jalga-de
PART.	ema-sid	pada-sid	nime-sid	– jalgu
ILLAT.	ema-de-sse	pada-de-sse	nime-de-sse	jalga -de-sse jalu-sse
INESS.	ema-de-s	pada-de-s	nime-de-s	jalga -de-s jalu-s
ELAT.	ema-de-st	pada-de-st	nime-de-st	jalga -de-st jalu-st
ALLAT.	ema-de-le	pada-de-le	nime-de-le	jalga -de-le jalu-le
ADESS.	ema-de-l	pada-de-l	nime-de-l	jalga -de-l jalu-l
ABLAT.	ema-de-lt	pada-de-lt	nime-de-lt	jalga -de-lt jalu-lt
TRANSL.	ema-de-ks	pada-de-ks	nime-de-ks	jalga -de-ks jalu-ks
TERMIN.	ema-de-ni	pada-de-ni	nime-de-ni	jalga -de-ni
ESSIV.	ema-de-na	pada-de-na	nime-de-na	jalga -de-na
ABESS.	ema-de-ta	pada-de-ta	nime-de-ta	jalga -de-ta
COMIT.	ema-de-ga	pada-de-ga	nime-de-ga	jalga -de-ga

5. § Névszórágazási táblázatok: II. Kéttövű névszók

tuli 'tűz' | käsi 'kéz' | teos 'mű' | ratas 'kerék'

(Az erős fokot félkövér, a csonka tövet *kurzív* szóalak jelöli.)

ESET	N T C	N t C	C T C	c T c
SG. NOMIN.	tuli	käsi	teos	ratas
ACCUS.	tule	käe	teose	ratta
GENIT.	tule	käe	teose	ratta
PART.	<i>tul</i> -d	<i>kät</i> -t	<i>teos</i> -t	<i>ratas</i> -t
ILLAT.	tule-sse tulle	käe-sse kätte	teose-sse	ratta -sse
INESS.	tule-s	käe-s	teose-s	ratta -s
ELAT.	tule-st	käe-st	teose-st	ratta -st
ALLAT.	tule-le	käe-le	teose-le	ratta -le
ADESS.	tule-l	käe-l	teose-l	ratta -l
ABLAT.	tule-lt	käe-lt	teose-lt	ratta -lt
TRANSL.	tule-ks	käe-ks	teose-ks	ratta -ks
TERMIN.	tule-ni	käe-ni	teose-ni	ratta -ni
ESSIV.	tule-na	käe-na	teose-na	ratta -na
ABESS.	tule-ta	käe-ta	teose-ta	ratta -ta
COMIT.	tule-ga	käe-ga	teose-ga	ratta -ga
PL. NOMIN.	tule-d	käe-d	teose-d	ratta -d
ACCUS.	tule-d	käe-d	teose-d	ratta -d
GENIT.	tule-de	<i>käte</i>	<i>teos</i> -te	<i>ratas</i> -te
PART.	tule-sid	käs-i	teose-id	–
ILLAT.	tule-de-sse	<i>käte</i> -sse	<i>teos</i> -te-sse	<i>ratas</i> -te-sse
INESS.	tule-de-s	<i>käte</i> -s	<i>teos</i> -te-s	<i>ratas</i> -te-s
ELAT.	tule-de-st	<i>käte</i> -st	<i>teos</i> -te-st	<i>ratas</i> -te-st
ALLAT.	tule-de-le	<i>käte</i> -le	<i>teos</i> -te-le	<i>ratas</i> -te-le
ADESS.	tule-de-l	<i>käte</i> -l	<i>teos</i> -te-l	<i>ratas</i> -te-l
ABLAT.	tule-de-lt	<i>käte</i> -lt	<i>teos</i> -te-lt	<i>ratas</i> -te-lt
TRANSL.	tule-de-ks	<i>käte</i> -ks	<i>teos</i> -te-ks	<i>ratas</i> -te-ks
TERMIN.	tule-de-ni	<i>käte</i> -ni	<i>teos</i> -te-ni	<i>ratas</i> -te-ni
ESSIV.	tule-de-na	<i>käte</i> -na	<i>teos</i> -te-na	<i>ratas</i> -te-na
ABESS.	tule-de-ta	<i>käte</i> -ta	<i>teos</i> -te-ta	<i>ratas</i> -te-ta
COMIT.	tule-de-ga	<i>käte</i> -ga	<i>teos</i> -te-ga	<i>ratas</i> -te-ga

6. § A melléknév ragozása és fokozása

Ragozás:

A melléknév jelzőként felveszi ugyanazokat a végződéseket, mint a jelzett szó, terminatívusban, esszívusban, abesszívusban és komitatívusban azonban a jelző csak genitívusban (azaz rag nélküli tőalakban) áll!

Fokozás:

Alapfok: Ø

Középfok: *-m (-ma-)* = genitívuszi alak + *-m*, például: *ilus 'szép' : ilusa-m 'szebb'*. A szóvégi *-a*, illetve *-u* a középfok jele előtt *-e*-re változik, *vana 'öreg' : vane-m 'öregebb'*; *paks 'kövér' : pakse-m 'kövérebb'* stb.

Felsőfok: 1. *kõige* + középfok, például: *kõige vanem 'a legöregebb'* stb.; 2. *-im, -em* (rövid felsőfok), például: *suur-i-m 'a legnagyobb'*; *van-i-m 'a legöregebb'* stb.

7. § A számnevek

1	üks (ühe, üht)	21	kakskümmend üks
2	kaks (kahe, kaht)	22	kakskümmend kaks
3	kolm, e	30	kolmkümmend
4	neli, nelja	40	nelikümmend
5	viis (viie, viit)	50	viiskümmend
6	kuus (kuue, kuut)	60	kuuskümmend
7	seitse, seitsme	70	seitsekümmend
8	kaheksa, –	80	kaheksakümmend
9	üheksa, –	90	üheksakümmend
10	kümme (kümne, kümmend)	99	üheksakümmend üheksa
11	üksteist(kümmend)	100	sada, saja
12	kaksteist(kümmend)	101	sada üks
13	kolmteist(kümmend)	102	sada kaks
14	neliteist(kümmend)	110	sada kümme
15	viisteist(kümmend)	120	sada kakskümmend
16	kuusteist(kümmend)	200	kakssada
17	seitseteist(kümmend)	300	kolmsada
18	kaheksateist(kümmend)	500	viissada
19	üheksateist(kümmend)	1000	tuhat, tuhande
20	kakskümmend	2000	kaks tuhat

1996-ban : tuhande üheksasaja üheksakümne kuuendal aastal

8. § A névmások

N. B! Az észti nyelv gazdag névmásrendszeréből itt csak a legfontosabbak szerepelnek.

Személyes névmások (birtokos névmások = genitívuszi alak: minu stb.)

NOM.	mina 'én'	sina 'te'	tema 'ő'	meie 'mi'	teie 'ti'	nemad 'ők'
AKK.	minu	sinu	tema	meie	teie	nemad
GEN.	minu	sinu	tema	meie	teie	nende
PART.	min-d	sin-d	te-da	mei-d	tei-d	nei-d
ILLAT.	minu-sse	sinu-sse	tema-sse	mei-sse	tei-sse	nende-sse
INESS.	minu-s	sinu-s	tema-s	mei-s	tei-s	nende-s
ELAT.	minu-st	sinu-st	tema-st	mei-st	tei-st	nende-st
ALLAT.	minu-le	sinu-le	tema-le	mei-le	tei-le	nende-le
ADESS.	minu-l	sinu-l	tema-l	mei-l	tei-l	nende-l
ABLAT.	minu-lt	sinu-lt	tema-lt	mei-lt	tei-lt	nende-lt
TRANS.	minu-ks	sinu-ks	tema-ks	meie-ks	teie-ks	nende-ks
TERM.	minu-ni	sinu-ni	tema-ni	meie-ni	teie-ni	nende-ni
ESSIV.	minu-na	sinu-na	tema-na	meie-na	teie-na	nende-na
ABESS.	minu-ta	sinu-ta	tema-ta	meie-ta	teie-ta	nende-ta
COMIT.	minu-ga	sinu-ga	tema-ga	meie-ga	teie-ga	nende-ga

Mutató, kérdő–vonatkozó és határozatlan névmások

NOM.	see 'ez'	need 'ezek'	kes 'ki'	mis 'mi'	kee-gi 'vki'	mis-ki 'vmi'
ACC.	selle	need	kelle	mille	–	–
GEN.	selle	nende	kelle	mille	kelle-gi	mille-gi
PART.	se-da	nei-d	ke-da	mi-da	ke-da-gi	mi-da-gi
ILLAT.	selle-sse	nende-sse	kelle-sse	mille-sse	kelle-sse-gi	mille-sse-gi
INESS.	selle-s	nende-s	kelle-s	mille-s	kelle-s-ki	mille-s-ki
ELAT.	selle-st	nende-st	kelle-st	mille-st	kelle-st-ki	mille-st-ki
ALLAT.	selle-le	nende-le	kelle-le	mille-le	kelle-le-gi	mille-le-gi
ADESS.	selle-l	nende-l	kelle-l	mille-l	kelle-l-gi	mille-l-gi
ABLAT.	selle-lt	nende-lt	kelle-lt	mille-lt	kelle-lt-ki	mille-lt-ki
TRANS.	selle-ks	nende-ks	kelle-ks	mille-ks	kelle-ks-ki	mille-ks-ki
TERM.	selle-ni	nende-ni	kelle-ni	mille-ni	kelle-ni-gi	mille-ni-gi
ESSIV.	selle-na	nende-na	kelle-na	mille-na	kelle-na-gi	mille-na-gi
ABESS.	selle-ta	nende-ta	kelle-ta	mille-ta	kelle-ta-gi	mille-ta-gi
COMIT.	selle-ga	nende-ga	kelle-ga	mille-ga	kelle-ga-gi	mille-ga-gi

9. § Igetőtfpusok

Az észti igék – a névszókhoz hasonlóan – egytövéek vagy kéttövéek lehetnek.

Az egytövé igéknek csak magánhangzós (T) teljes tövék van, a kéttövé igéknek a (T) teljes tö mellett mássalhangzós (C) csonka tövék is van. Az egyenes fokváltakozású igék (t) teljes tövé (jelen idejű, feltételes módú, szenvedő, ill. felszólitó mód e. sz. 2. személyű) alakjai gyenge fokúak, a fordított fokváltakozású igéknek pedig a (c) csonka tövé alakjai állnak mindig gyenge fokban.

	1. INF.	2. INF.	JELEN	SZÓTÁRI ALAK	JELENTÉS
1	T T T ela-ma T T t luge-ma	ela-da luge-da	ela-n loe-n	elama lugema, loen	'élni' 'olvasni'
2	T C T tule-ma T C t tege-ma	tul-la teh-a	tule-n tee-n	tulema (tulla, tulen) tegema (teha, teen)	'jönni' 'tenni'
3	C C T laul-ma C C t and-ma	laul-da and-a	laula-n anna-n	laulma (laulda, laulan) andma (anda, annan)	'dalolni' 'adni'
4	T C T kõnele-ma T c T hakka-ma	kõnel-da haka-ta	kõnele-n hakka-n	kõnelema, kõnelda hakkama, hakata	'beszélni' 'kezdeni'

10. § Igeragozás

Cselekvő ragozás – Kijelentő mód (indikativusz)

JELEN		ÖSSZETETT MÚLT			
ÁLLÍTÓ	TAGADÓ	ÁLLÍTÓ		TAGADÓ	
ma ela-n	ma ei ela	ma olen elanud	ma ei ole elanud	ma ei ole elanud	ma ei ole elanud
sa ela-d	sa ei ela	sa oled elanud	sa ei ole elanud	sa ei ole elanud	sa ei ole elanud
ta ela-b	ta ei ela	ta on elanud	ta ei ole elanud	ta ei ole elanud	ta ei ole elanud
me ela-me	me ei ela	me oleme elanud	me ei ole elanud	me ei ole elanud	me ei ole elanud
te ela-te	te ei ela	te olete elanud	te ei ole elanud	te ei ole elanud	te ei ole elanud
nad ela-vad	nad ei ela	nad on elanud	nad ei ole elanud	nad ei ole elanud	nad ei ole elanud

EGYSZERŰ MÚLT		RÉGMÚLT			
ÁLLÍTÓ	TAGADÓ	ÁLLÍTÓ		TAGADÓ	
ma ela-si-n	ma ei elanud	ma olin elanud	ma ei olnud elanud	ma ei olnud elanud	ma ei olnud elanud
sa ela-si-d	sa ei elanud	sa olid elanud	sa ei olnud elanud	sa ei olnud elanud	sa ei olnud elanud
ta ela-s	ta ei elanud	ta oli elanud	ta ei olnud elanud	ta ei olnud elanud	ta ei olnud elanud
me ela-si-me	me ei elanud	me olime elanud	me ei olnud elanud	me ei olnud elanud	me ei olnud elanud
te ela-si-te	te ei elanud	te olite elanud	te ei olnud elanud	te ei olnud elanud	te ei olnud elanud
nad ela-si-d	nad ei elanud	nad olid elanud	nad ei olnud elanud	nad ei olnud elanud	nad ei olnud elanud

Feltételes mód (kondicionálisz)

JELEN		MÚLT	
ÁLLÍTÓ	TAGADÓ	ÁLLÍTÓ	TAGADÓ
ma ela-ksi-n	ma ei elaks	ma oleksin elanud	ma ei oleks elanud
sa ela-ksi-d	sa ei elaks	sa oleksid elanud	sa ei oleks elanud
ta ela-ks	ta ei elaks	ta oleksi elanud	ta ei oleks elanud
me ela-ksi-me	me ei elaks	me oleksimeelanud	me ei oleks elanud
te ela-ksi-te	te ei elaks	te oleksiteelanud	te ei oleks elanud
nad ela-ksi-d	nad ei elaks	nad oleksid elanud	nad ei oleks elanud

Állítólagos mód (potenciálisz)

JELEN		ÖSSZETETT MÚLT	
ÁLLÍTÓ	TAGADÓ	ÁLLÍTÓ	TAGADÓ
ma ela-vat	ma ei elavat	ma olevat elanud	ma ei olevat elanud
sa ela-vat	sa ei elavat	sa olevat elanud	sa ei olevat elanud
ta ela-vat	ta ei elavat	ta olevat elanud	ta ei olevat elanud
me ela-vat	me ei elavat	me olevat elanud	me ei olevat elanud
te ela-vat	te ei elavat	te olevat elanud	te ei olevat elanud
nad ela-vat	nad ei elavat	nad olevat elanud	nad ei olevat elanud

EGYSZERŰ MÚLT

ÁLLÍTÓ	TAGADÓ	ÁLLÍTÓ	TAGADÓ
ma ela-nud	—	—	—
sa ela-nud	—	—	—
ta ela-nud	—	—	—
me ela-nud	—	—	—
te ela-nud	—	—	—
nad ela-nud	—	—	—

RÉGMÚLT

Felszólító mód (imperatívusz)

JELEN		MÚLT	
PARANCSOLÓ	TILTÓ	PARANCSOLÓ	TILTÓ
—	—	—	—
ela	ära ela	—	—
ela-gu	ärgu elagu	olgu elanud	ärgu olgu elanud
ela-ge-m	ärgem elagem	—	—
ela-ge	äрге elage	—	—
ela-gu	ärgu elagu	olgu elanud	ärgu olgu elanud

Szenvedő ragozás – Kijelentő mód (indikatívusz)

JELEN		ÖSSZETETT MÚLT	
ÁLLÍTÓ	TAGADÓ	ÁLLÍTÓ	TAGADÓ
ela-ta-kse	ei elata	on elatud	ei ole elatud
EGYSZERŰ MÚLT		RÉGMÚLT	
ÁLLÍTÓ	TAGADÓ	ÁLLÍTÓ	TAGADÓ
ela-ti	ei elatud	oli elatud	ei olnud elatud

Feltételes mód (kondicionálisz)

JELEN		MÚLT	
ÁLLÍTÓ	TAGADÓ	ÁLLÍTÓ	TAGADÓ
ela-ta-ks	ei elataks	oleks elatud	ei oleks elatud

Állítólagos mód (potenciális)

JELEN		ÖSSZETETT MÚLT	
ÁLLÍTÓ	TAGADÓ	ÁLLÍTÓ	TAGADÓ
ela-ta-vat	ei elatavat	olevat elatud	ei olevat elatud
EGYSZERŰ MÚLT		RÉGMÚLT	
ÁLLÍTÓ	TAGADÓ	ÁLLÍTÓ	TAGADÓ
ela-tud	—	—	—

Felszólító mód (imperatívusz)

JELEN		MÚLT	
PARANCSOLÓ	TILTÓ	PARANCSOLÓ	TILTÓ
ela-ta-gu	ärgu elatagu	olevat elatud	ärgu olgu elatud

11. § Igenevek**Főnévi igenevek:**

1. *-ma* infinitívusz: *ela-ma, luge-ma, tule-ma, tege-ma, laul-ma, and-ma* stb.

2. *-da* infinitívusz: *ela-da, luge-da, tul-la, teh-a, laul-da, and-a* stb.

A *-ma* infinitívusz az ige szótári alakja is egyben. A *-da* infinitívusz főként „segédigék” mellett fordul elő, pl.: *ma armastan laulda* 'szeretek énekelni' stb., (-s illatívszraggal ellátva) időhatározóként is használatos, pl.: *õppides* 'tanulás közben' stb.

Melléknévi igenevek:

1. cselekvő folyamatos: *-v lugev mees* 'az olvasó ember'

2. szenvedő folyamatos: *-tav loetav raamat* 'az olvasandó könyv'

3. cselekvő befejezett: *-nud palju lugenud mees* 'a sokat olvasott ember'

4. szenvedő befejezett: *-tud loetud raamat* 'az olvasott könyv'

Magyar-észti szóegyeztetések

A		fagy	pala-	hárs	kosk	kígyó	küü
		fagyal	paju	haszon	kasu	kő	kivi
ad	and-	fakad	pakata-	hat	kuus	könyök	küünar
agy	aju	falat	pala	ház	koda	körül	keri
alatt	all	fazék	pada	here	koer	köt	kütke-
ár ₁	aru	fecske	pääsuke	hervad	körbe-	köveszt	kee-
ár ₂	ora	fej(N)	pea	hó(nap)	kuu	küsz	kiisk
árva	orb	fél(fa)	peel	hol?	kus?	L	
B		fél(v)	pelga-	hólyag	kubl		
		felhő	pilv	homlok	kumm	lak	lakk
bog	pung	fészek	pesa	hón(alj)	kaenal	lapos	lapp
bogyó	pohl	fiú	poeg	horony	kurn	lé	leem
bújik	puge-	fog(N)	pii	húgy	kusi	lék	lőika-
CS		fogoly	püü	I		lélek	leil
		fon	punu-			lepke	liblikas
csomó	sölm	forr	purise-	igen	hea	lesz	lee-
csurog	sori-	fúró	pura	ín	soon	lóg	loo-
D		GY		íny	ige	lő	lőö-
		gyakori	jőuk	iszik	joo-	lök	lūkka-
dug	tunki-	gyalog	jalg	ívik	jooks-	lúd	lind
E		H		izé	asi	LY	
				J		lyuk	lőugas
egér	hiir	had	kond	játék	jutt	M	
éj	öö	hagy	kadu-	jég	jää		
él(v)	ela-	hajnal	koit	jel	jälg	máj	maks
ellik	sündi-	hajó	kőiv	(Sa)-jó	jőgi	mar(v)	mure
elő	esi	hal(N)	kala	K		más	muu
emse	ema	hal(v)	kool-			meg	mööda
emlő	ime-	halad	kulge-	kér	kerja-	megy	mine-
epe	sapp	hall	kuul-	kéreg	kere	méh	mesilane
eszik	söö-	háló	kale	kerül	keera-	mell	mälv
év	iga	hályog	kalu	két	kaks	meny	minia
F		hám	kamara	kevés	kebja	messze	mets
		hangya	kusilane	kéz	käsi	méz	mesi
fa	puu	három	kolm	ki?	kes?	mi?	mis?
facsar	puserda-						

mi	me	oszt	osa	szív(N)	süda	v	
mony	muna		ö	szúr	suru-		
mos	mōsk-			szügy	sisi	vaj	vői
mutat	mōist-	öl(N)	süli		T	válik	valgu-
	N	ős	isa			váll	ölg
		ősz	sügis	talál	tule-	van	ole-
négy	neli	öt	viis	tapos	tap-	varjú	vares
név	nimi	öv	vöö	tarja	turi	vas	vask
néz	näge-		R	tavas	toug	végső	viimane
	NY			te	sina	velő	üdi
		rak	rakenda-	té(tova)	tema	vér	veri
nyal	nooli-	róka	rebane	tél	talv	vezet	veda-
nyál	nōlg		S	tele	täis	vigyáz	visa-
nyel	neela-			tesz	tege-	világos	valge
nyél	lüsi (!)	savanyú	hapu	tetű	täi	visz	vii-
nyíl	nool	sovány	hubane	ti	te	víz	vesi
nyuszt	nugis	sün	siil	tojik	too-	vő	väi
nyű(v)	nügi-		SZ	tova	too	vöcsök	vais
	O			tő	tüvi		Z
		száj	suu	tör	tera	zajong	sõitle-
odú	õös	szarv	sarv	tud	tund-		***
old	ava-	száz	sada		U		
olvad	sula-	szem	silm				
olvas	luge-	szén	seen	új	uus		
orvos	arb	szép	sepp	úszik	uju-		

Ajánlott további irodalom

- JAKÓ, GÉZA: *Eesti–ungari–vene vestlussõnastik. Észt–magyar–orosz nyelvkönyv.* Kirjastus «Valgus», Tallinn 1973.
- KIPPASTO, ANU – NAGY JUDIT: *Észt nyelvkönyv.* Bíbor Kiadó, Miskolc 1995.
- LAVOTHA ÖDÖN: *Észt nyelvkönyv.* Tankönyvkiadó, Budapest 1960.
- NURK, ANU – PUSZTAY, JÁNOS: *Észt–magyar zsebszótár. Eesti–ungari sõnastik.* Lexica Savariensia. Savaria University Press, Szombathely 1993.
- PUSZTAY JÁNOS: *Könyv az észti nyelvről.* Folia Estonica Tomus III. Savariae 1994.
- PUSZTAY JÁNOS – TIINA RÜÜTMAA: *Magyar–észt zsebszótár. Ungari–eesti sõnastik.* Lexica Savariensia. Savaria University Press, Szombathely 1995.

BUDAPESTI FINNUGOR FÜZETEK

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Finnugor Tanszéke
és a Numi-Tórem Finnugor Alapítvány tudományos kiadványsorozata

*

A sorozat eddig megjelent füzetei:

1. EUGEN HELIMSZKIJ: *A szamojéd népek vázlatos története*. Fordította: KATONA ERZSÉBET. Budapest 1996. 27 oldal.
2. KSZENOFONT SZANUKOV: *A cseremiszek múltja, jelene, jövője*. Fordította, jegyzetekkel és mellékletekkel ellátta: KEMÉNY ATTILA. Budapest 1996. 27 oldal.
3. IVAN ANDREJEVICS JEFIMOV: *Mordvinok. A túlélés és az újjászületés útjai*. Fordította: KATONA ERZSÉBET. Budapest 1996. 31 oldal.
4. DOMOKOS PÉTER: *Négy tanulmány (három ráadással)*. Budapest 1996. 59 oldal.
5. JANURIK TAMÁS: *Az észti nyelv alapjai (oktatási segédanyag)*. Budapest 1997. 31 oldal.

*

Előkészületben:

6. JANURIK TAMÁS: *A szőlőkup nyelv alapjai (oktatási segédanyag)*. Budapest 1997.

A Numi-Tórem Finnugor Alapítvány alapítói:

**Bereczki Gábor
Domokos Péter
Dudás Lajos
Kozma Gábor
Rédei Károly**

Az alapítvány támogatói:

**Bereczki András
D. Kaiser Kft.
Futaky István
Gal-Go Ker Kft.
Honti László
Intercafe Kft.**

**Magyar Könyv Alapítvány
Máté Imre
Metrimpex Rt.
Dr. Nemeskéri Suzanna
Pont könyvesbolt
Vászolyi Erik**

Az alapítvány kuratóriuma megköszöni az alapítóknak, hogy a finnugor tudományok művelése és oktatása, valamint a finnugor népek kultúrájának támogatása érdekében áldozatot hoztak, az alapítvány tevékenységét fennállása óta folyamatosan figyelemmel kísérik és adományaikkal továbbra is támogatják. A kuratórium köszönetet mond nemes lelkű támogatóinak is, akik önzetlen adományaikkal segítik az alapító okiratban vázolt célok megvalósítását.

A Numi-Tórem Finnugor Alapítvány bankszámlaszáma:

MHB 10200830-32318760

Devizaszámlájának száma:

323-30009

Megvásárolható tanszéki kiadványok:

*

<i>Lakó György emlékkönyv</i> (Bp. 1981)	200 Ft
<i>Bereczki Gábor emlékkönyv</i> (Urálisztikai tanulmányok 2., Bp. 1988)	300 Ft
<i>Zsirai Miklós emlékkönyv</i> (Urálisztikai tanulmányok 5., Bp. 1992)	200 Ft
<i>Ünnepi könyv Domokos Péter tiszteletére</i> (Urálisztikai tanulmányok 7., Bp. 1988.)	600 Ft
<i>Anyanyelvünk, irodalmunk ma</i> (III. Finnugor Írótalálkozó, Eger, 1993. aug. 23–27.)	200 Ft
EUGEN HELIMSZKIJ: <i>A szamojéd népek vázlatos története</i> (Budapesti Finnugor Füzetek 1.)	120 Ft
KSZENOFONT SZANUKOV: <i>A cseremiszek múltja, jelene, jövője</i> (Budapesti Finnugor Füzetek 2.)	120 Ft
IVAN ANDREJEVICS JEFIMOV: <i>Mordvinok. A túlélés és az újjászületés útjai</i> (Budapesti Finnugor Füzetek 3.)	180 Ft
DOMOKOS PÉTER: <i>Négy tanulmány (három ráadással)</i> (Budapesti Finnugor Füzetek 4.)	240 Ft

*

A kiadványok a tanszéki könyvtárban vásárolhatók meg,
kizárólag kölcsönzési időben.